

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DE LA SÂNDULIȚA, COM. SĂRULEȘTI, JUD. CĂLĂRAȘI

de AUGUSTIN ULANICI

La circa 200 m N de satul Sândulița a fost identificat un tumul de dimensiuni relativ mari, mult aplatizat din cauza arăturilor repetate. În zona respectivă, urmînd a fi construite o serie de clădiri pentru grajdurile comunei, lucrările ar fi afectat tumulul în care se bănuia că s-ar păstra unele vestigii arheologice. Pentru aceasta s-a practicat o săpătură de salvare care, ulterior s-a dovedit a fi justificată.

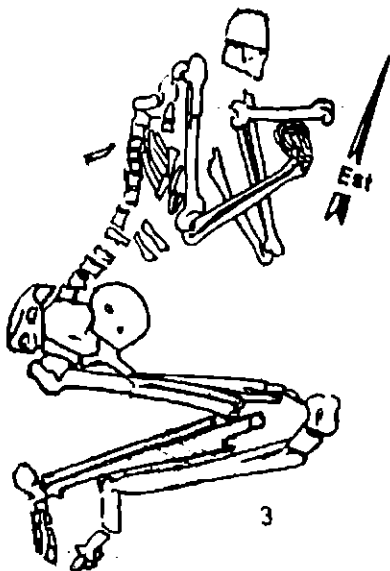
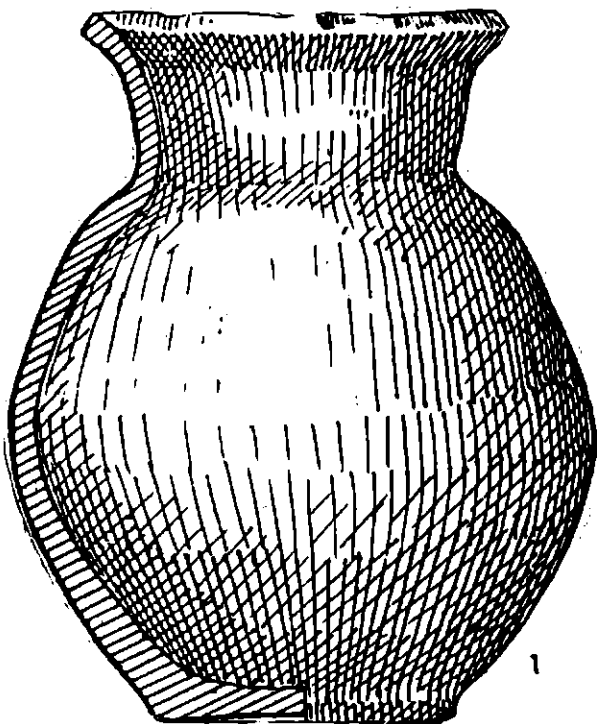
Tumulul de formă rotundă-neregulată, măsoară în diametru circa 42 m și o înălțime de 1 m față de nivelul actual al solului și 1,20 m de la nivelul de construcție.

Stratigrafia : sub stratul vegetal arabil, negricios, humifer, lutos, afnat, gros de 0,20-0,40 m se află o depunere de culoare brun-închis cu numeroase pelicule negricioase-vineții, argiloasă, colțuroasă cu o grosime de circa 0,15 m ce reprezintă al doilea nivel al mantalei tumulului. Urmează un strat mai gros, primul nivel al mantalei, cu un pămînt argilos, zgrunțuros-bulgăros cu pete negricioase, gros de 0,20-0,45 m. Sub toate aceste depuneri se află un pămînt castaniu-lutos cu pete difuze de loess ce ar corespunde nivelului de construcție al tumulului. Acest din urmă nivel se întrepătrunde cu pămîntul viu, loesscid.

Pîna în prezent, în urma săpăturilor efectuate în perioada 29 august-11 septembrie 1982 s-au descoperit 4 morminte de inhumatie.

Mormîntul nr.1 (pl. I/2) - secundar situat în zona periferică a tumulului în șanțul estic, la adîncimea de 0,55 m. După ce s-a practicat o casetă adiacentă pe latura sudică a șanțului, s-a dezvelit un schelet prost conservat. Groapa care a rezultat este de formă rectangulară (2 x 1,20 m) neregulată. Scheletul în decubit dorsal cu mîinile întinse pe lîngă corp era așezat cu craniul spre N și membrele inferioare spre sud (pl. I/1). În dreapta articulației genunchiului drept se afla un vas întreg din lut ars cu pîntecele globular, gîtul înalt și gura evazată (pl. I/1) și care nu conținea decît pămînt (pl. I/2). În pămîntul de umplutură nu a mai fost descoperit nimic. Lungimea scheletului : 1,60 m. Deocamdată după caracteristicile tipologice ale vasului se poate afirma că mormîntul aparținea unui sarmat.

Mormîntul nr.2 (pl. I/3) - în regiunea centrală a tumulului a fost dezvelit la adîncimea de 1,10 după ce în prealabil s-a adăugat o casetă pe latura sudică a șanțului estic. Scheletul era cul-

Pl. I. - 1 - vas sarmatic descoperit în M₁; 2-5 - M I-IV.

cat pe stînga în poziție chircită orientat cu craniul spre E și picioarele spre V. Mîna dreaptă se afla în poziție normală. Toate elementele osteologice erau prost conservate, în mod practic nerecuperabile pentru studiu.

În zona craniului și a toracelui se aflau urme de ocră roșu, mult diseminate. Înălțimea scheletului de circa 1,80 m (în poziție chircită 1,25 m). Nu s-a descoperit nici un fel de inventar material.

Mormîntul nr.3 (pl. I/4) - situat în șanțul nordic spre centrul tumulului, este secundar și a apărut la adîncimea de 0,50 m. Scheletul culcat direct pe pămînt într-o groapă de formă rectangulară săpată neglijent în porțiunea superioară a mantalei primare a tumulului.

Scheletul este în decubit dorsal cu mîinile flexate, cu palmele lipite de bazin. Picioarul drept în fațiune ușoară (pl. I/4). Craniul orientat spre SV și membrele inferioare spre NE. Nu s-a descoperit nici un alt fel de inventar material. În jurul sternului se aflau cîteva cochilii de melci (*helix pomatia*). Elementele osteologice mult deteriorate.

Scheletul avea înălțimea de 1,50 m.

Mormîntul nr.4 (pl. I/5) - descoperit la mijlocul șanțului nordic la adîncimea de 1,30 m se află oarecum la periferia tumulului primar.

Groapa de formă dreptunghiulară (1,60 x 0,80 m) conținea un schelet în poziție chircită, culcat pe dreapta cu membrele superioare întinse înainte cu palmele în dreptul genunchilor. În jurul craniului și în cutia toracică se aflau ocră roșu. Craniul orientat spre SV și membrele inferioare spre NE. Nu s-a descoperit nici un altfel de inventar material (pl. I/5).

După cum s-a putut constata, din cele 4 morminte dezvelite, două reprezintă ocromani (M₂ și M₄) fără nici un fel de inventar material suplimentar. Aceste două schelete au fost descoperite în prima manta.

Celelalte două sînt morminte secundare (al doilea nivel al mantalei) de sarmați cu un inventar material deosebit de sărac. M₁ conținea un vas specific sarmatic.

Evident că o concluzie finală nu se poate defini deocamdată, deoarece suprafața săpată reprezintă doar 15% din aria tumulului.

LES FOUILLES DE SÂNDULIȚA, COM. DE SĂRULEȘTI, DÉP. DE CĂLĂRAȘI

Résumé

A approximativement 200 m N du village de Săndulița, dép. de Călărași a été identifié un tunnel circulaire ayant un diamètre de

42 m et une hauteur de 1 m du niveau actuel du sol et 1,20 m du niveau de construction.

Sous la couche arable se trouve un sédiment d'une épaisseur d'environ 0,15 m qui représente le deuxième niveau de l'enveloppe du tunnel où ont été découvertes deux tombes d'inhumation appartenant à la population d'origine sarmathe.

Puis vient une couche plus épaisse, le premier niveau de l'enveloppe où ont été identifiées deux tombes d'inhumation de la population qui utilisait l'ocre pour le rite de l'inhumation.

L'inventaire est très pauvre. Dans la première tombe existait un vase entier (tabl. I, fig.1).

LÉGENDE DES FIGURES

Pl. I : 1, vase sarmatien découvert en M. 1 ; 2.5, M. I-IV.